

**Załącznik
do Uchwały Nr 102/XXV/20
Rady Gminy Wiskitki
z dnia 28 grudnia 2020r.**

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2021 – 2023**

Wiskitki, grudzień 2020

I. Wprowadzenie

Rodzina w warunkach każdego społeczeństwa stanowi podstawową i wszechstronną formę życia społecznego, zaspokajającą podstawowe potrzeby ludzkie. „Urodzenie się w określonej rodzinie wyznacza nie tylko punkt startu do dalszej życiowej drogi, lecz do pewnego stopnia określa także szansę realizacji przyszłych celów życiowych¹. Rodzina odgrywa ogromną rolę w życiu człowieka gdyż kształtuje osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Jednak w chwili obecnej polskiej rodzinie przypadło funkcjonować w bardzo trudnym czasie została zachwiana hierarchia wartości oraz rozluźnieniu uległy normy etyczne, a także więzi emocjonalne między jej członkami. Ze zjawiskiem przemocy możemy zetknąć się w różnych miejscach. Często dowiadujemy się o aktach przemocy w domach, w szkołach, na ulicy i wielu innych miejscach. Coraz głośniejsze mówi się o przemocy wśród nieletnich, o przemocy w rodzinach, o przemocy wobec dzieci. Zjawisko to ma, więc charakter interdyscyplinarny i leży ono w kręgu zainteresowania przedstawicieli różnych środowisk: pracowników socjalnych, policjantów, asystentów rodziny, psychologów, socjologów, prawników, innych²

Rodzina winna być przecież opoką, schronieniem i wzorem. Zwłaszcza dla jej najmłodszych członków, którzy z własnego domu rodzinnego wynoszą wzorce na swoje dalsze życie. Dzieci w takich sytuacjach cierpią najbardziej. Nie tylko, dlatego, że same są często ofiarami przemocy, ale także, dlatego, że przemoc, której doświadczyły lub widziały, zostawia w ich psychice trwałe ślady. Niestety, współcześnie dość często mówi się o wielu problemach i kryzysach w rodzinie dotyczących różnych form jej dysfunkcji. Łagodne dysfunkcje nie dyskredytują jeszcze rodziny, jeśli dysfunkcjonalność przekracza określone granice, zaczynają się poważne problemy emocjonalne, uzależnienia, współuzależnienia, zachowania autodestrukcyjne, zaburzenia osobowości oraz przemoc. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym a także z frustracji, stresu, z zaburzeń psychicznych, z uzależnienia a także z ubóstwa. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc w rodzinie inaczej

¹ Cz. Czapów, Rodzina a wychowanie, Warszawa 1968, s. 9

² K. Stanek, Praca socjalna z osobą lub rodziną z problemem przemocy, Warszawa 2014, s. 19-20

zwana przemocą domową może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie. Miasto i Gmina Wiskitki podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jednym z takich działań było powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach, którego funkcjonują grupy robocze. Pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele, kuratorzy, pracownicy ochrony zdrowia, pedagodzy szkolni i psycholodzy odbywają szkolenia podnoszące kwalifikacje osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Pomimo licznych działań w dalszym ciągu zjawisko przemocy w rodzinie stanowi jeden z trudniejszych do rozwiązania problemów społecznych. Konieczne jest, zatem w dalszym ciągu systematyczne podnoszenie standardu usług adresowanych do osób doznających przemocy w rodzinie jak i stosujących przemoc. Również wskazana jest dalsza pomoc odpowiednich służb do realizacji profesjonalnych działań z zakresu przeciwdziałania temu zjawisku, a także działania w kierunku skutecznego pomagania osobom z obu tych grup. Ważna jest też stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu rodzinnym i społecznym. Między innymi służyć ma temu opracowywanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W miarę potrzeb i zmiany sytuacji społecznej zadania i cele programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

Niniejszy Program został opracowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach we współpracy z przedstawicielami samorządu gminnego oraz jednostek i instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny i dziecka. Zawiera on zadania do realizacji dla wszystkich gminnych jednostek i instytucji. Jego nadrzędnym celem jest ograniczenie na terenie gminy Wiskitki skali problemu przemocy, zaś cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. W części opisowej Programu zostały zawarte podstawowe informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie a w części metodologicznej ukazano skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Wiskitki w roku 2019 w oparciu o dane pozyskane z Urzędu Gminy, Posterunku Policji w Wiskitkach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z danych statystycznych oraz na podstawie analizy dokumentacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach. Przedstawiono również zasoby instytucjonalne i kadrowe, oraz potrzeby pracy z rodzinami uwikłanymi w przemoc. Powyższe dane posłużyły do przeprowadzenia analizy SWOT, w oparciu, o którą wyznaczono cele oraz opracowano harmonogram realizacji Programu.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Definicja przemocy, jej rodzaje, formy i cykle.

W literaturze tematu wymieniane są cztery terminy najczęściej używane w odniesieniu do aktów przemocy: „agresja”, „przemoc”, „przymus” oraz „przemoc o charakterze przestępczym”. Przemoc domowa, zwana też przemocą w rodzinie, to „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody³. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Światowa Organizacja Zdrowia formułuje definicję przemocy, zgodnie, z którą jest to „celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu, lub przeciwko grupie, lub społeczeństwu, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie i śmierć, ból fizyczny, zaburzenie rozwoju lub deprawację”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania
- Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą
- Działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej
- Osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia oraz szkód fizycznych i psychicznych

Formy przemocy:

Przemoc fizyczna - np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni lub innych niebezpiecznych narzędzi, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, wyrzucanie z samochodu, gaszenie papierosa na osobie, nieudzielanie koniecznej pomocy

Przemoc psychiczna - np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja

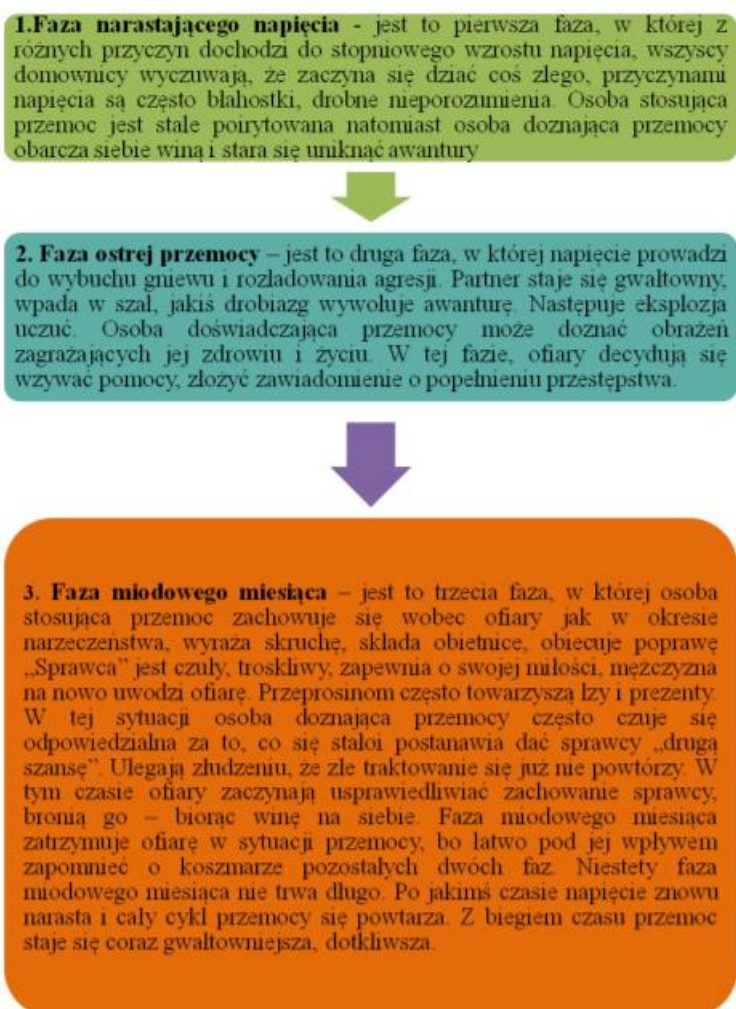
³ A. Nowakowska, Dziecko – ofiara domowej przemocy, [w:] Patologie naszych czasów, red. A. Drążek, E. Drążek, Białystok 2007, s. 22

werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie bezprawnych gróźb np. zabiję cię, szantażowanie zabójstwem, przekonywanie o swojej bezkarności.

Przemoc seksualna - definiowana jest, jako „wymuszanie kontaktów o charakterze seksualnym wbrew woli danej osoby, a także kontynuowanie aktywności seksualnej bez jej zgody, gdy nie jest w pełni świadoma lub gdy obawia się odmówić.”⁴

Przemoc ekonomiczna - np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb członków rodziny. Zaniedbywanie - niezaspokajanie podstawowych potrzeb egzystencjalnych oraz świadome nieudzielanie pomocy w sytuacjach trudnych, w potrzebie. Przejawia się w niedostarczaniu odpowiedniej ilości pożywienia, braku dbałości o higienę, niezapewnieniu odpowiedniego ubioru, w braku dbałości o zdrowie, itp.

Fazy:

⁴ W. Badura-Madej, A. Dobrzyńska-Mesterhazy „Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia” Kraków 2000, s. 15

III. Podstawy prawne Programu

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 2009, Nr 114 poz. 946).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz. 821),
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz.218 z późn. zm.),
- Ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020r. poz.1876),
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 2277 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 Nr 209 poz. 1245).

Zgodnie z zapisem w art. 6, ust. 2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz innych ustaw do zadań własnych gminy należy:

- opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Wiskitki na lata 2021-2023 wpisuje się w cele i kierunki działań innych dokumentów strategicznych. Należą do nich m.in.: - Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 r. którego celem głównym jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce.

IV. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Wiskitki w 2019 roku

Skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Wiskitki w 2019:

Przemoc w rodzinie jest trudnym problemem rodziny, osoby, które jej doświadczają często nie chcą mówić o swoim problemie ze względu na strach, poczucie winy, obawę przed osądzeniem, strach przed zmianą czy też osądzeniem ze strony rodziny lub też społeczności lokalnej. Przemocy w rodzinie towarzyszy również wiele stereotypów, które powstrzymują osoby doświadczające przemocy przed udaniem się po pomoc w związku, z czym coraz częściej zjawisko przemocy w rodzinie

poruszane jest w różnych kampaniach, akcjach informacyjnych. Na podstawie badań przeprowadzonych w Polsce, przez CBOS w 2000 r. można stwierdzić, iż 19% kobiet osobiście doświadczyło przemocy ze strony męża czy partnera, a 40% zna takie kobiety. Na terenie Gminy Wiskitki zamieszkuje 9686 mieszkańców w tym 4897 kobiet oraz 4789 mężczyzn (dane stan na 31.12.2019r). Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach w roku 2019 skorzystało ogółem 248 rodzin gdzie liczba osób w tych rodzinach wynosiła 518. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Analiza rodzin objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach w 2019r:

Tabela nr 1. Powody udzielania pomocy rodzinom w 2019 ⁵.

Powody udzielenia pomocy Wyszczególnienie	2019	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	136	281
Bezdomność	15	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa	21	110
w tym: wielodzietność	16	93
Bezrobocie	63	169
Niepelnosprawność	108	169
Długotrwała lub ciężka choroba	108	161
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	89	229
w tym rodziny niepełne	24	79
w tym rodziny wielodzietne	8	39
Alkoholizm	16	17
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	6
Zdarzenia losowe	4	10
Sytuacja kryzysowa	4	6

⁵ Dane:.. Sporządzono na podstawie sprawozdania rocznego MRPiPS za 2019r. opracowanego przez GOPS w Wiskitkach

Diagnoza problemu przemocy w gminie Wiskitki została przeprowadzona na podstawie badań ankietowych. Wyniki badań stanowią podstawę do sporządzenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wiskitki na lata 2021-2023. Głównym celem badania było oszacowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Wiskitki jak również ocena systemu przeciwdziałania i zwalczania przemocy w gminie. Drugim źródłem pomocnym do utworzenia programu są dokumenty, sprawozdania gromadzone przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach.

Tabela nr 1. Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty w latach 2017-2019 ⁶.

ROK	INSTYTUCJE ZAKŁADAJĄCE NIEBIESKIE KARTY					
	POLICJA	GOPS	OŚWIATA	SŁUŻBA ZDROWIA	GKRPA	SUMA
2017	16	5	2	0	0	23
2018	13	0	1	0	0	14
2019	12	3	1	0	0	16

Tabela nr 2. Liczba osób doznających przemoc⁷

ROK	LICZBA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ			
	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	DZIECI	RAZEM
2017	18	2	3	23
2018	11	2	1	14
2019	12	2	3	17

Jak wynika z powyższych tabel (tabela nr 1 i 2) procedurę Niebieskie Karty najczęściej sporządzała Policja, gdyż to ona jest pierwszą instytucją reagującą na przemoc w rodzinie i wszczynającą procedurę Niebieskie Karty. Następnie o zaistniałej sytuacji informowany jest Ośrodek Pomocy, który zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i powołuje grupy robocze. Grupy Robocze podczas rozeznawania sytuacji rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” podejmują szereg działań i są to m.in. motywowanie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych (osoby stosujące przemoc), motywowanie do podjęcia terapii małżeńskiej lub rodzinnej, wnioski do Sądu w celu rozeznania sytuacji przez kuratora, przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, monitoring rodziny przez dzielnicowego oraz pracownika socjalnego, kierowanie osób, które

⁶ Dane.: Sporządzono na podstawie własnego opracowania przez GOPSw Wiskitkach lata 2017-2019

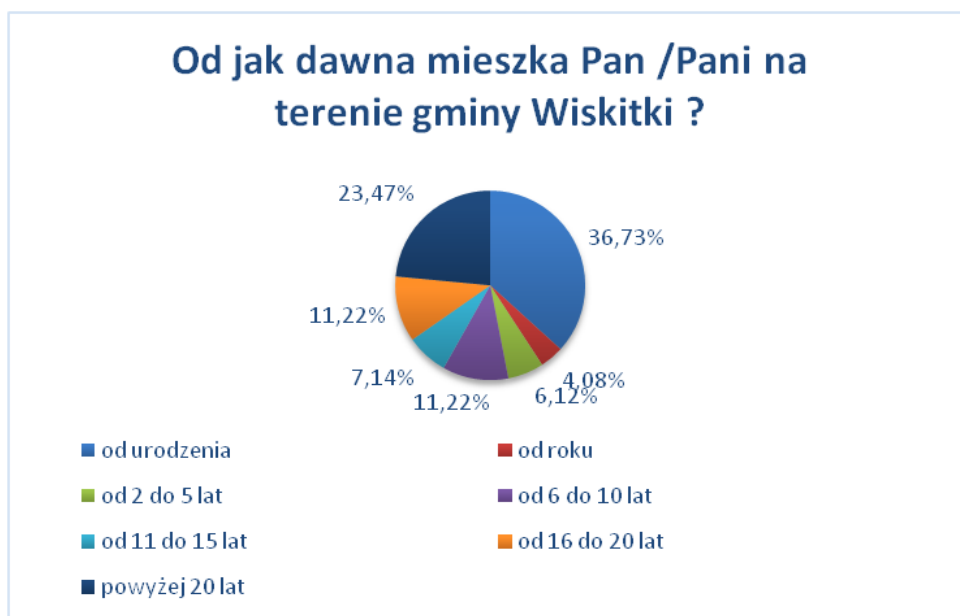
⁷ Dane.: Sporządzono na podstawie własnego opracowania przez GOPSw Wiskitkach lata 2017-2019

nadużywają alkoholu na spotkania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz motywowanie do podjęcia terapii uzależnień, przeprowadzanie rozmów motywująco – wspierających, przeprowadzanie rozmów informacyjno – pouczających.

V. BADANIA ANKIETOWE

Badanie ankietowe przeprowadzono w 2019 roku wśród mieszkańców terenu Gminy Wiskitki. Wśród ankietowanych biorących udział w badaniu zdecydowana większość na terenie Gminy Wiskitki zamieszkuje od urodzenia (wykres 1). Wśród biorących udział w ankiecie 68,37% stanowią kobiety, 31,63% mężczyźni. (wykres 2.). Wśród badanych najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 26 do 40 lat 42% oraz od 41 do 50 lat 24% (wykres 3.) w większości były to osoby z wykształceniem wyższym 37,24% oraz wykształceniem średnim 25,48%.

Wykres 1.

Odpowiedź	Ilość	Procent
od urodzenia	36	36,73%
od roku	4	4,08%
od 2 do 5 lat	6	6,12%
od 6 do 10 lat	11	11,22%
od 11 do 15 lat	7	7,14%
od 16 do 20 lat	11	11,22%
powyżej 20 lat	23	23,47%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

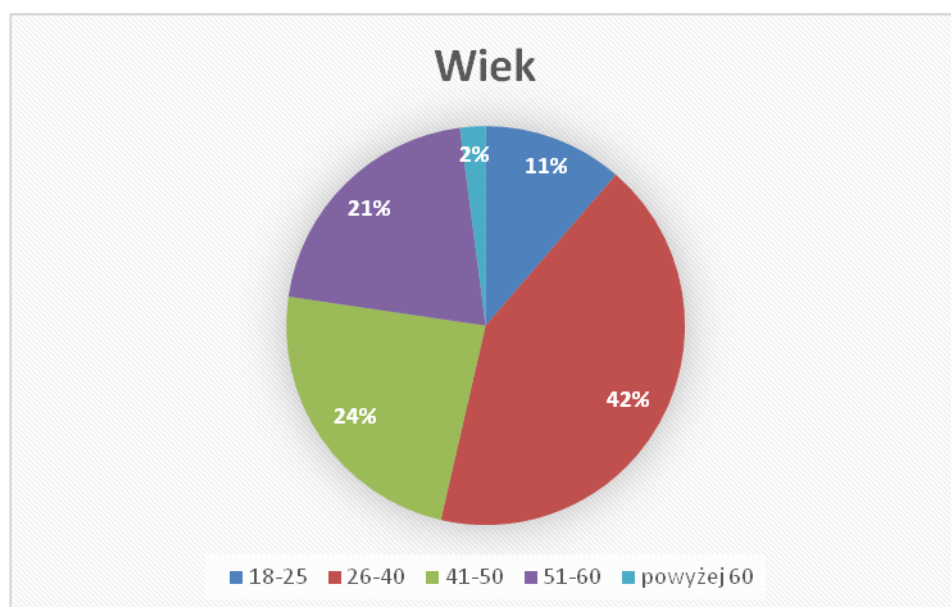
Wykres 2.

Odpowiedź	Ilość	Procent
mężczyzna	31	31,63%
kobieta	67	68,37%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Wykres 3.

Odpowiedź	Ilość	Procent
18-25	11	11,34%
26-40	41	42,27%
41-50	23	23,71%
51-60	20	20,62%
powyżej 60	2	2,06%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

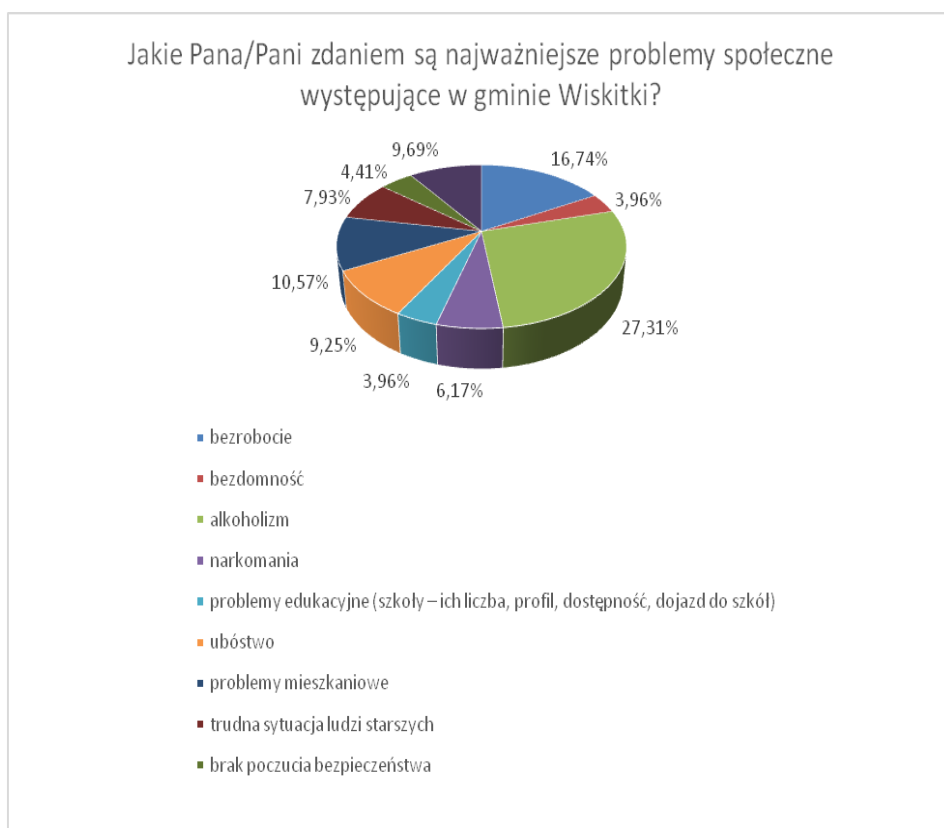
Wykres 4.

Odpowiedź		
gimnazjalne lub poniżej	5	4,90%
zasadnicze zawodowe	17	16,66%
średnie	26	25,48%
policealne	12	11,76%
wyższe	38	37,24%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Wykres 5.

Odpowiedź	Ilość	Procent
bezrobocie	38	16,74%
bezdомność	9	3,96%
alkoholizm	62	27,31%
narkomania	14	6,17%
problemy edukacyjne (szkoły – ich liczba, profil, dostępność, dojazd do szkół)	9	3,96%
ubóstwo	21	9,25%
problemy mieszkaniowe	24	10,57%
trudna sytuacja ludzi starszych	18	7,93%
brak poczucia bezpieczeństwa	10	4,41%
przemoc w rodzinie	22	9,69%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Do najbardziej widocznych problemów naszej gminy należą:

- uzależnienia - alkoholizm
- bezrobocie
- problemy mieszkaniowe
- przemoc w rodzinie
- ubóstwo

Alkoholizm to jeden z głównych problemów społecznych nie tylko w gminie, ale i w Polsce. Skutki nadmiernego picia alkoholu są powszechnie znane. Nowotwory, schorzenia neurologiczne, patologie: od przemocy w rodzinie do bezdomności. Utrata zdrowia fizycznego i psychicznego, nie tylko samego uzależnionego, ale i ogromne spustoszenie wśród najbliższych osoby uzależnionej. Nie bez znaczenia są również poważne straty finansowe dla państwa, szczególnie w zakresie leczenia uzależnionych oraz wprowadzania towarów alkoholowych bez akcyzy. Alkoholizm jest chorobą, która rozwija się w czasie. Można ją zatrzymać, lecz nie można wyleczyć. Istnieją sposoby i środki, które będą sprzyjały całkowitej abstynencji osoby uzależnionej i rekonstrukcji jej sposobu życia. Nie znany jest dotąd sposób, aby osoba powróciła do kontrolowanego picia. Leczenie choroby alkoholowej jest długotrwałym procesem tak jak długotrwałym procesem jest rozwój uzależnienia. W naszej gminie Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pomaga rodzinom z problemem alkoholowym. W uzasadnionych przypadkach chorzy kierowani są na leczenie. Najczęściej o leczenie zabiegają osoby, które zamierzają zmienić sytuację domową, a więc rodziny alkoholików, czasami choć niezwykle rzadko, leczeniem zainteresowani są sami chorzy. Najczęściej jest ona przeprowadzana w formie terapii otwartej, rzadziej w formie leczenia zamkniętego.

Bezrobocie to jeden z najbardziej dotkliwych problemów naszej gminy. Bezrobocie zawsze niosło ze sobą zagrożenie egzystencji dotkniętych nim jednostek, powodując nasilenie się zagrożeń i napięć w sferze społecznej. Indywidualnym skutkiem bezrobocia jest przede wszystkim pogorszenie sytuacji materialnej jednostki i rodziny. A taka sytuacja, jak wynika z wypowiedzi uczestników ankiety jest jedną z częstszych przyczyn powstawania patologii.

Ze statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Żyrardowie wynika, że w 2019 r. stopa bezrobocia w Powiecie Żyrardowskim wyniosła 9,6%. Ogółem w Gminie Wiskitki na dzień 31.12.2019r. zarejestrowanych było 427 osób bezrobotnych, z czego 193 osoby to kobiety a 234 to mężczyźni.

Problemy mieszkaniowe

Kwestia braku mieszkania uważana jest za bardzo uciążliwą, bardziej niż brak poczucia bezpieczeństwa. Jest to problem, który pociąga za sobą szereg komplikacji i bardzo trudnych decyzji życiowych. Niemal 10,57% badanych uznało, że trudna sytuacja mieszkaniowa jest poważnym problemem społecznym naszej gminy.

Ubóstwo

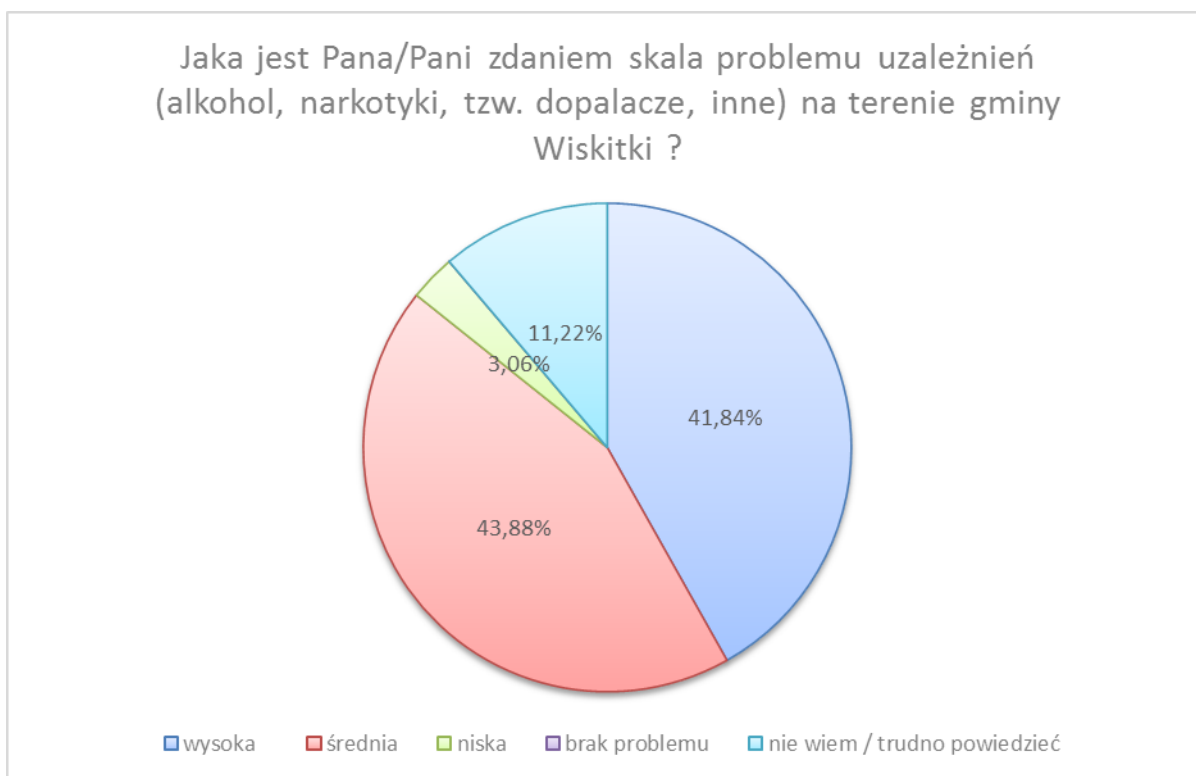
Za główne przyczyny ubóstwa można uznać : - alkoholizm, - brak chęci do pracy, - bierność zawodowa, - wielodzietność, - wyuczona bezradność, - postawa roszczeniowa, - niskie kwalifikacje i kompetencje zawodowe. Pojęcie ubóstwa jest relatywne. Pojęcie osoby biednej i bogatej jest różne w odniesieniu nie tylko do wschodniej i zachodniej Polski, ale i ośrodków miejskich i wiejskich. Dużo zależy też od stopnia zamożności całego społeczeństwa. Do elementarnych potrzeb jakie powinny być zaspokojone, należy zaliczyć wyżywienie, mieszkanie, ubranie, zachowanie zdrowia. Mniej podstawowe to uczestnictwo w kulturze czy wykształcenie. Zatem dostrzegając poważny problem ubóstwa w gminie, należy stwierdzić, iż nie zaspokojone są wszystkie podstawowe

elementy godnego życia mieszkańców. Skąd jednak tak duże braki w dochodach w rodzinach? Czy problemem zawsze pozostaje brak zatrudnienia? Czy może niechęć do podjęcia pacy, nałogi, albo zwyczajnie bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i nieumiejętność racjonalnego wydatkowania środków pieniężnych, tak by potrzeby były zaspokajane w podstawowym stopniu i systematycznie. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach rocznie udziela wsparcia z racji ubóstwa ok.136 osobom.

Przemoc

Społeczne przyzwolenie na przemoc w rodzinie i bezkarność sprzyja osobom ją stosującym, uniemożliwiając świadkom tych aktów właściwe rozpoznanie i reagowanie na zaistniałą sytuację. Istotne jest więc uświadomienie społeczeństwu istniejących mechanizmów psychologicznych sprzyjających utrzymaniu się przemocy oraz zwalczenie istniejących stereotypów. Należy przy tym pamiętać, że zwiększona liczba ujawnianych przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. A każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Przeciwdziałać zjawisku przemocy w rodzinie można poprzez podejmowanie działań o charakterze interdyscyplinarnym, które poprzez kompleksowe, wielowymiarowe udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie, koordynację działań podmiotów działających w tym zakresie – zwiększają jej skuteczność oraz umożliwiają wzajemne uczenie się, dzielenie wiedzą i doświadczeniami.

Wykres 6.

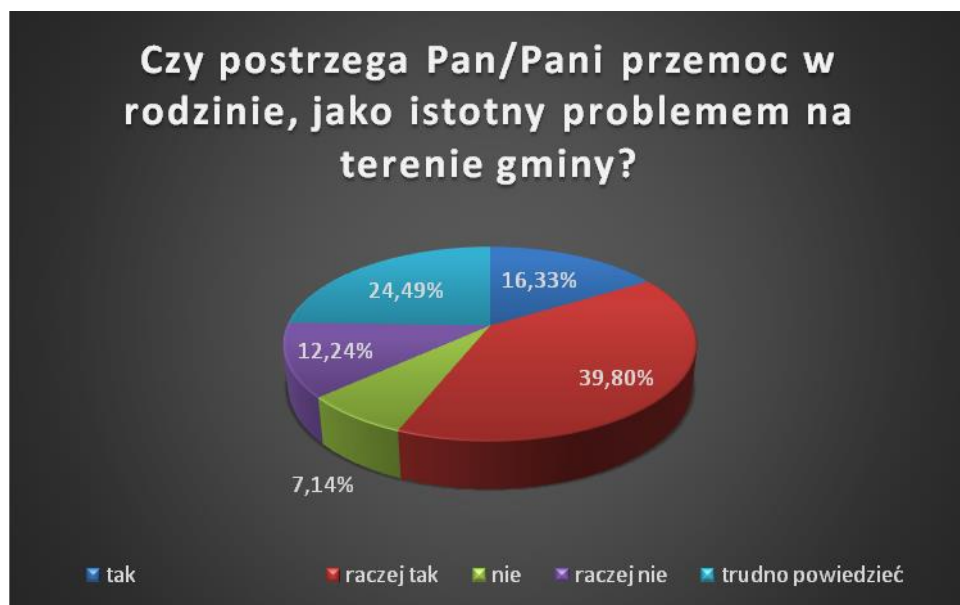

Odpowiedź	Ilość	Procent
wysoka ☑	41	41,84%
średnia	43	43,88%
niska	3	3,06%
brak problemu	0	0,00%
nie wiem / trudno powiedzieć	11	11,22%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

W tym pytaniu osoby wypełniające ankietę miały możliwość na zasygnalizowanie skali problemu uzależnień na terenie Gminy Wiskitki. Ankietowani w największym procencie odpowiedziały, że skala problemu jest średnia 43 osoby oraz wysoka 41 osób.

Wykres 7.

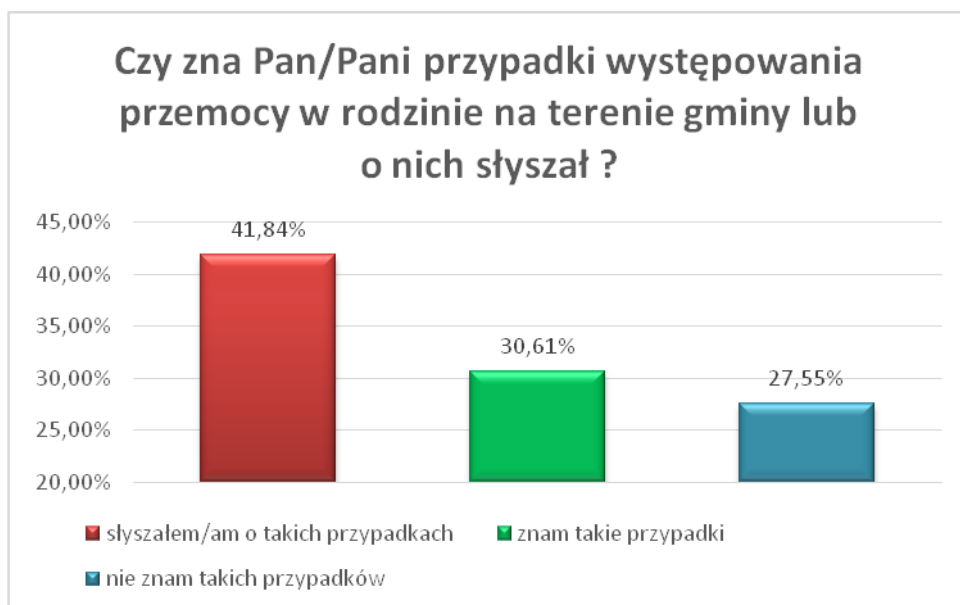

Odpowiedź	Ilość	Procent
tak ☐	16	16,33%
raczej tak	39	39,80%
nie	7	7,14%
raczej nie	12	12,24%
trudno powiedzieć	24	24,49%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Większość ankietowanych stwierdziła, że problem przemocy w rodzinie jest istotnym problemem społecznym – 39 osób (39, 8 %). Dużo mniej głosów na w/w temat miała odpowiedź: trudno powiedzieć – 24 osoby (24,49%).

Wykres 8.

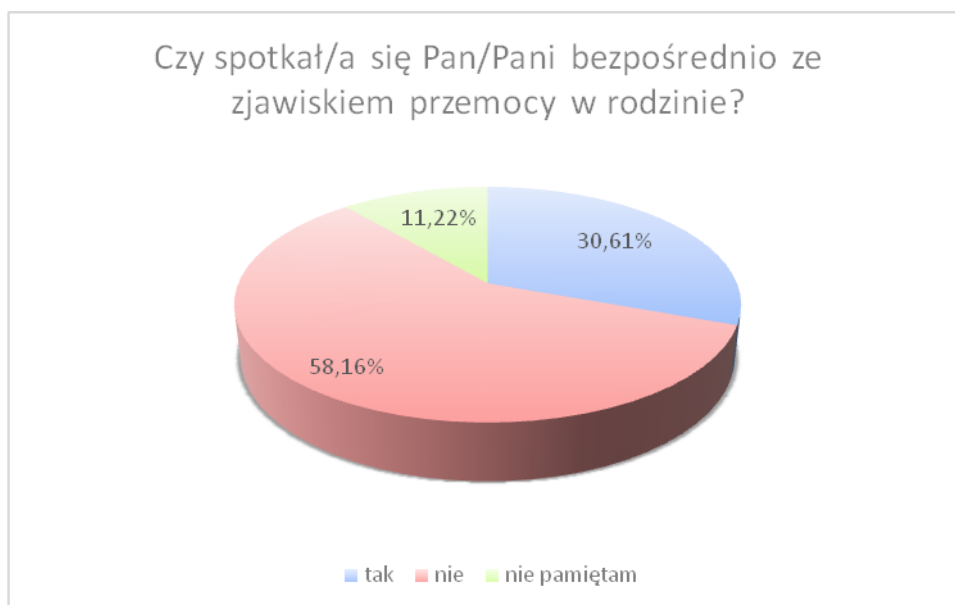

Odpowiedź	Ilość	Procent
słyszałem/am o takich przypadkach	41	41,84%
znam takie przypadki	30	30,61%
nie znam takich przypadków	27	27,55%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Analiza powyższych wyników (wykres 8) wskazuje na fakt, iż 41 osób ankietowanych słyszało o przypadkach występowania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wiskitki, aż 30 osób ankietowanych zna takie przypadki.

Wykres 9.

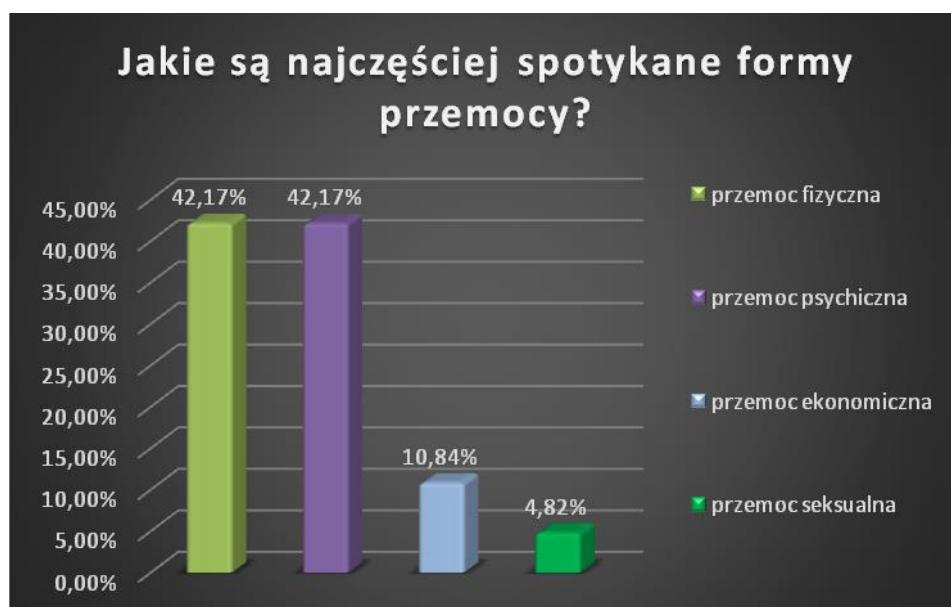

Odpowiedź	Ilość	Procent
tak	30	30,61%
nie	57	58,16%
nie pamiętam	11	11,22%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Zadawalającym wynikiem, bo aż 57 osób (58,16 %) respondentów nie spotkała się z przemocą bezpośrednio. Natomiast 30 osób (30,61%) miało kontakt z przemocą, a 11 osób (11,12%) nie pamięta o takiej sytuacji dotyczącej przemocy w rodzinie.

Wykres 10.

Odpowiedź	Ilość	Procent
przemoc fizyczna ☐	70	42,17%
przemoc psychiczna	70	42,17%
przemoc ekonomiczna	18	10,84%
przemoc seksualna	8	4,82%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Zdaniem respondentów najczęściej występującym rodzajem przemocy jest zarówno przemoc psychiczna jak i fizyczna. W tym miejscu należy zauważyć, iż każdy z badanych mógł wymienić więcej niż 1 odpowiedź, stąd też suma wszystkich wskazań jest większa niż 100 %.

Wykres 11.

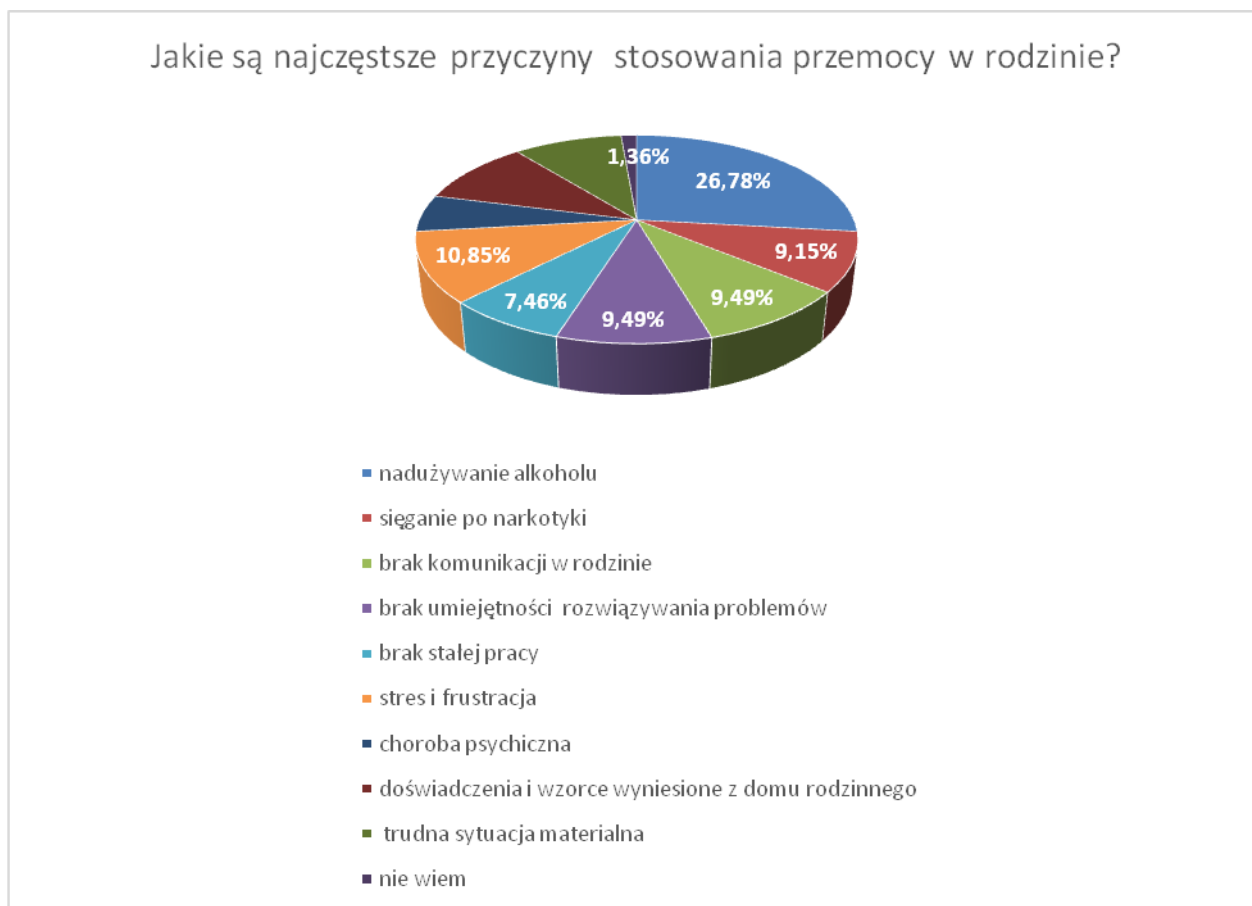

Odpowiedź	Ilość	Procent
żona	4,0	4,08%
mąż	62,0	63,27%
dzieci	3,0	3,06%
inni członkowie rodzin	13,0	13,27%
nie wiem	16,0	16,33%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Zdaniem respondentów na temat wiedzy, kto jest najczęstszym sprawcą przemocy w rodzinie – otrzymano powyższe wyniki. Ankietowani uważają, że najczęściej takimi osobami byli mężczyźni – mąż albo ojciec – 62 osoby (63,27 %). Respondenci zaznaczyli także, że sprawcami mogłyby być kobiety – 4 osoby (4,8 %), zaś 16 osób (16,33 %) wskazały w odpowiedzi: „nie wiem” oraz 13 ankietowanych osób wskazała: „inni członkowie rodziny”.

Wykres 12.

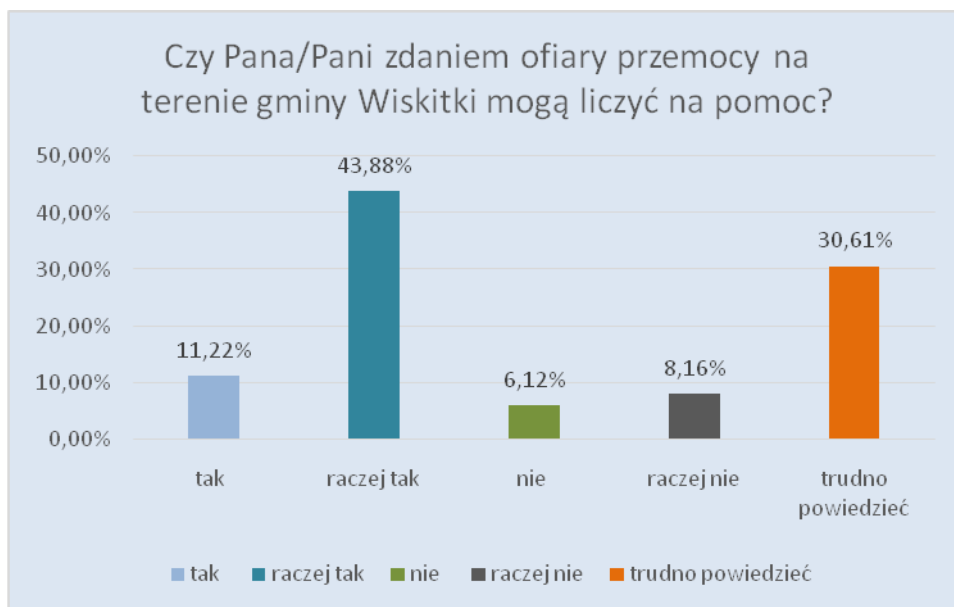

Odpowiedź	Ilość	Procent
nadużywanie alkoholu ?	79	26,78%
sięganie po narkotyki	27	9,15%
brak komunikacji w rodzinie	28	9,49%
brak umiejętności rozwiązywania problemów	28	9,49%
brak stałej pracy	22	7,46%
stres i frustracja	32	10,85%
choroba psychiczna	17	5,76%
doświadczenia i wzorce wyniesione z domu rodzinnego	30	10,17%
trudna sytuacja materialna	28	9,49%
nie wiem	4	1,36%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

W odpowiedzi na pytanie dotyczące przyczyn przemocy w rodzinie, przy możliwości zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi najczęściej zaznaczaną odpowiedzią było np.: nadużywanie alkoholu – 79 osób (26,78 %). Zdaniem respondentów istotną przyczyną stosowania przemocy w rodzinie jest również stres i frustracja, doświadczenia i wzorce wyniesione z domu rodzinnego, brak komunikacji w rodzinie oraz brak umiejętności rozwiązywania problemów. Równie istotnym czynnikiem wpływającym na negatywne zachowania ma trudna sytuacja materialna. Najmniej ankietowanych, czyli 4 osoby (1,36 %) stwierdziły, że nie wie jakie są przyczyny przemocy w rodzinie.

Wykres 13.

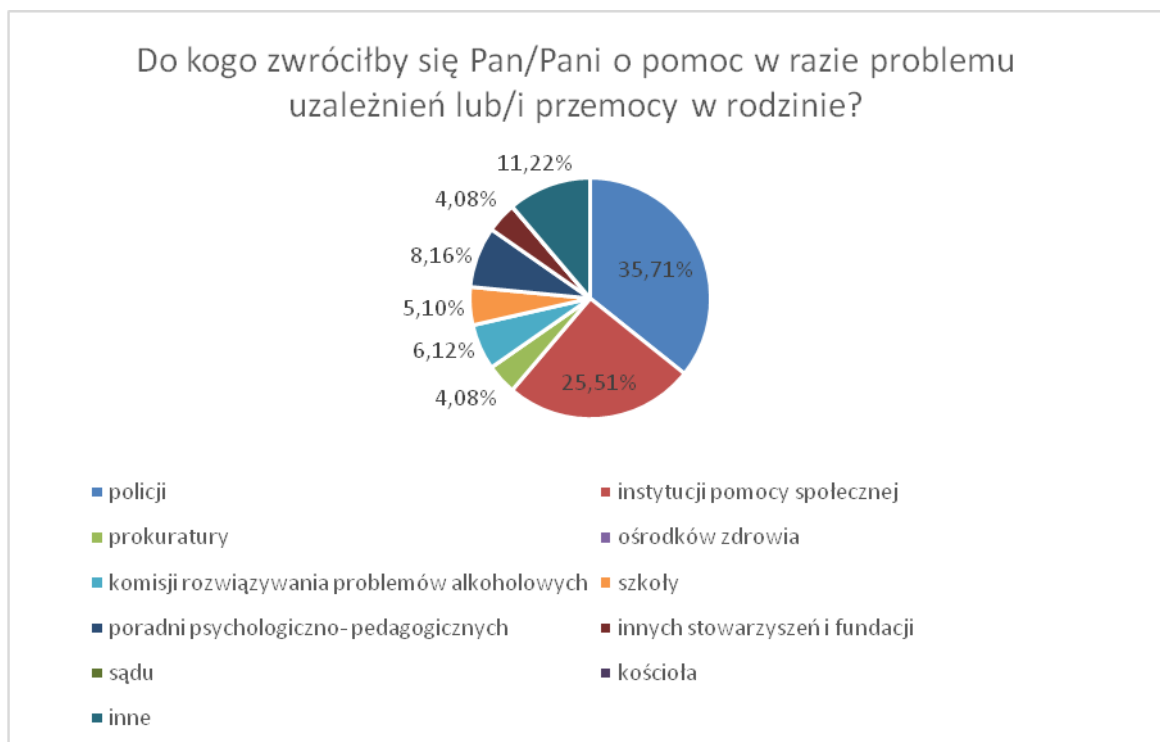

Odpowiedź	Ilość	Procent
tak	11	11,22%
raczej tak	43	43,88%
nie	6	6,12%
raczej nie	8	8,16%
trudno powiedzieć	30	30,61%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Niniejszy wykres (wykres 12) pokazuje, iż duża część respondentów tj. 43 osoby – 43,88 % uważa, że ofiary przemocy z terenu Gminy Wiskitki mogą liczyć na pomoc, co świadczy o tym, iż zjawisko przemocy przestaje być anonimowe.

Wykres 14.

Odpowiedź	Ilość	Procent
policji	35	35,71%
instytucji pomocy społecznej	25	25,51%
prokuratury	4	4,08%
ośrodków zdrowia	0	0,00%
komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	6	6,12%
szkoły	5	5,10%
poradni psychologiczno- pedagogicznych	8	8,16%
innych stowarzyszeń i fundacji	4	4,08%
sądu	0	0,00%
kościół	0	0,00%
inne	11	11,22%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Z przeprowadzonych badań wynika, że mieszkańcy Gminy biorący udział w ankiecie mają zaufanie do instytucji znajdujących się na terenie Gminy Wiskitki, najwięcej respondentów 35 osób (35,71%) ma zaufanie do Policji, natomiast 25 osób (25,51%) zwróciło by się do pomocy społecznej, inni wymieniają komisję alkoholową, szkoły, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, prokuraturę i inne stowarzyszenia.

Wykres 15.

Odpowiedź	Ilość	Procent
bardzo dobrze	4	4,08%
dobrze	19	19,39%
dostatecznie	30	30,61%
niewystarczająco	27	27,55%
nie mam zdania	18	18,37%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Wśród badanych 18,37% nie ma zdania na temat prowadzonych działań profilaktycznych związanych z problemem przemocy na terenie Gminy Wiskitki, 27,55% ankietowanych uważa, że działania profilaktyczne są niewystarczające, 30,61% odpowiedziało, że dostatecznie, tylko 4,08% ocenia prowadzone działania jako bardzo dobrze.

Wykres 16.

Odpowiedź	Ilość	Procent
tak	36	36,73%
nie	36	36,73%
nie mam zdania	26	26,53%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Powyższe dane (wykres 15) świadczą o tym, że większość ankietowanych nie wie, że na terenie gminy Wiskitki funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny jak również nie ma na ten temat żadnego zdania. 36 osób (25,53%) odpowiedziało, że ma wiedzę na temat funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wykres 17.

Odpowiedź	Ilość	Procent
zwiększenie profilaktyki wśród dzieci i młodzieży	58	22,83%
prowadzenie poradnictwa i interwencji	34	13,39%
wsparcie ofiar przemocy	36	14,17%
dostępność pomocy psychologicznej	54	21,26%
dostępność pomocy prawnej	31	12,20%
motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno edukacyjnych	22	8,66%
umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia	19	7,48%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety

Badani zostali zapytani również, jakie działania ich zdaniem byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Największa liczba odpowiedzi 58 skierowana została na zwiększenie profilaktyki wśród dzieci i młodzieży. Drugim ważnym działaniem dla respondentów jest dostęp do pomocy psychologicznej 54 odpowiedzi oraz wsparcie ofiar przemocy 36 odpowiedzi. 34 odpowiedzi nakierowane zostały na prowadzenie poradnictwa i interwencji, 31 odpowiedzi dotyczyło dostępności prawnej następnie 22 odpowiedzi dotyczyły motywowania i kierowania sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno edukacyjnych prowadzenie poradnictwa i interwencji, dalej 19 odpowiedzi – umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia.

VI. Zasoby lokalne umożliwiające pracę z problemem przemocy w rodzinie

Realizatorami działań interwencyjnych, przewidzianych w Programie, są członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego/grup roboczych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołanego przez Burmistrza Gminy Wiskitki, wchodzi przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Posterunku Policji w Wiskitkach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Oświaty, Ochrony Zdrowia oraz Kuratorskiej Służby Sądowej. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy w szczególności diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mający na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku, rozpowszechnianie informacji o instytucjach osobom i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy.

VII. Analiza SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). To efektywna metoda, która pozwala zidentyfikować słabe, silne strony oraz szanse i zagrożenia, jakie stoją przed instytucją w obliczu występującego problemu.

Mocne strony	Słabe strony
kampanie społeczne: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne nagłaśniające problem przemocy; zjawisko przemocy rozpowszechniane poprzez media lokalne, stronę internetową, ulotki, - zaangażowanie oraz dobrą współpracę wielu podmiotów tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiskitkach, Pedagogów, Policji, oraz Ośrodków Zdrowia w działaniach na rzecz dzieci i rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy, zapewnienie wsparcia asystenta rodziny, podjęcie pracy z kuratorem sądowym, doświadczenia, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny zwłaszcza tej uwiękłej w przemoc organizowanie szkoleń dla kadry, podmiotów	problem mieszkaniowy, brak mieszkań socjalnych, chronionych dla osób doświadczających przemocy; zbyt mała dostępność do specjalistów; – psychologa, terapeuty rodzinnego, zjawisko przemocy silnie zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy; brak zainteresowania programami – korekcyjno - edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie, brak środka przymusu do udziału sprawców w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych, niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących rozwiązań prawnych, zbyt duża liczba zadań spoczywających – na

stanowiących trzon Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,	pracownikach socjalnych MGOPSi dzielnicowych PP uniemożliwiająca skuteczną pracę socjalną z rodzinami,
---	--

Szanse	Zagrożenia
przepisy prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową, wzrost świadomości społecznej dotyczącej– problemu uzależnienia i współuzależnienia; zmiana postaw społecznych, obalanie– mitów i stereotypów o tematyce przemocy, zwiększenie działań informacyjnych– dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie, stale kształcąca się kadra służb– działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, możliwość aplikowania o dofinansowanie– w ramach konkursów i funduszy unijnych,	brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, zbyt niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, najczęściej kara w zawieszeniu, brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, niechęć do współpracy osób– doświadczających przemocy domowej, zbyt rozbudowana sprawozdawczość, pochłaniająca zbyt wiele czasu osób pomagającym, brak środków gminy z przeznaczeniem na wkład własny, niezbędny do realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych,

VIII. Rekomendacje do działań

Diagnostując problematykę przemocy należy wziąć pod uwagę następujące kwestie:

1. współpraca w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz innych instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy,
2. zapewnienie osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia,
3. prowadzenie kampanii społecznych, oraz tworzenie informatorów informacyjnych na temat możliwości uzyskania wsparcia,
4. poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, medyczne oraz socjalne,
5. podejmowanie działań motywujących osoby stosujące przemoc do uczestnictwa w grupach korekcyjno – edukacyjnych,
6. prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających o zagrożeniach płynących z przemocy,

7. współpraca z mediami (prasa,) w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie,

8. zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Wiskitki w celu diagnozowania tego zjawiska,

9. podnoszenie kompetencji osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy,

IX. Cel główny Programu i cele szczegółowe

CEL GŁÓWNY

TWORZENIE SYSTEMU SKUTECZNEGO PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE, ZMNIEJSZENIE ZJAWISKA PRZEMOCY I ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI PROFESJONALNEJ POMOCY ORAZ OCHRONA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Cel szczegółowy 1.

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy	Ścisła współpraca z podmiotami zapewniającymi schronienie osobom doświadczającym przemocy, wystąpienie o możliwość rozszerzenia kręgu osób, które miałyby pierwszeństwo skorzystania z mieszkania z zasobów gminnych	Urząd Miasta i Gminy Wiskitki MGOPS Zespół Interdyscyplinarny,	2021-2023
2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego	organizacja poradnictwa psychologicznego i prawnego praca socjalna pomoc w znalezieniu pracy edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw	MGOPS Placówki Oświatowe Ośrodki Zdrowia na terenie Gminy Wiskitki Poradnia Leczenia	2021-2023

		pomoc dzieciom w związku z występowaniem przemocy w rodzinie utworzenie dyżurów informacyjno konsultacyjnych dla osób doznających przemocy w rodzinie	Uzależnień w Żyrardowie GKRPA	
--	--	---	---	--

Cel szczegółowy 2.

Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez działania korekcyjno-edukacyjne

L.p.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, organizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych,	MMGOPS PCPR Placówki Ochrony Zdrowia Policja Zespół Interdyscyplinarny Prokuratura/Sąd	2021-2023

Cel szczegółowy 3.

Działania profilaktyczne i edukacyjne społeczności lokalnej

L.p.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Edukacja społeczności lokalnej	organizowanie akcji i kampanii informacyjnych, ulotek, informatorów, upowszechnianie informacji o placówkach pomocowych i programach profilaktycznych realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych, budowanie wrażliwości społeczeństwa na zjawisko występowania przemocy w otoczeniu	Zespół Interdyscyplinarny, MMGOPS Organizacje pozarządowe Policja Placówki Oświatowe GKRPA	2021-2023
2.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy	organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży tworzenie w programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy	Placówki Oświatowe Organizacje pozarządowe Policja GKRPA	2021-2023

Cel szczegółowy 4.

Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

L.p.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Podnoszenie kwalifikacji w zakresie przeciwdziałania przemocy	organizowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tworzeniu planu pomocy, interwencji, współpracy interdyscyplinarnej, prorowadzenie w placówkach oświaty kampanii, konkursów, zajęć edukacyjnych dla mających na celu podniesienie świadomości uczniów na temat zagrożeń związanych z przemocą, prorowadzenie edukacji wśród dzieci w zakresie radzenia sobie ze stresem i agresją własną i innych,	Zespół Interdyscyplinarny MGOPS Organizacje pozarządowe Policja Placówki Oświatowe GKRPA	2021-2023

X. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- Mieszkańców Miasta i Gminy Wiskitki w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób/instytucji zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

Przewidywane efekty realizacji programu:

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023 planuje się osiągnąć następujące efekty:

- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ograniczenie zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie gminy Wiskitki,
- Świadczenie pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy w rodzinie, jak i dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

- zmiana postaw mieszkańców Miasta i Gminy Wiskitki wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

XI. Finansowanie Programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2023 Gminny finansowany będzie ze środków własnych Gminy. Może być również finansowany z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

XII. Monitoring i ewaluacja programu

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację programu będzie Miejsko Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Monitoring umożliwi analizę w realizacji podejmowanych działań oraz pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań. Niniejsze informacje umożliwią szersze rozeznanie potrzeb jednocześnie wskazując kierunek na rozwijanie programów w przyszłości. Monitoring odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość jego realizatorów.

Podstawowe cele ewaluacji Programu to:

- udoskonalanie podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy
- informacja o efektach wdrażania Programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania

XIII. Postanowienia końcowe

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień. Jednakże założeniem Programu, jest w jak największym stopniu ograniczenie skutków szkodliwego działania skierowanego przeciw rodzinie wynikającego ze stosowania przemocy.

Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie przygotuje Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach i przedstawi Burmistrzowi Gminy Wiskitki do końca I kwartału 2021 - 20223 roku.